

HET ZEEGEVOEL

De zee doet iets met een mens. Geen sterveling blijft onbewogen bij het geweld van een storm, de rust die een verre einder uitstraalt, de oneindige dieptes die voor mensenogen onzichtbaar blijven...

In deze rubriek gaan we op zoek naar de relatie tussen mens en zee.

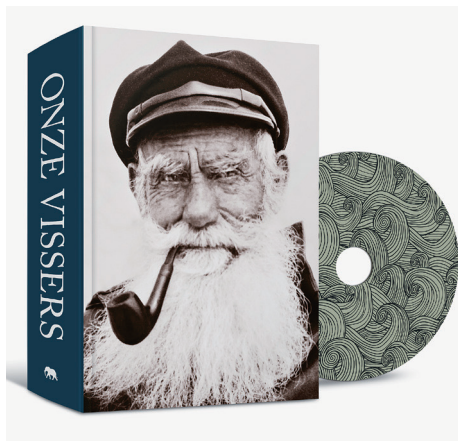
EEN ODE AAN ONZE VISSERS

Vraag een visser hoe het is om visser te zijn. Meestal krijg je een schuchtere lach, een schouderophaal of met een beetje geluk enkele woorden: "goed", "hard werk", "ik heb niet anders gekend" of "dat is mijn leven". Vraag een visser met welk schip hij heeft gevaren en hij zal precies kunnen aangeven waar het schip gebouwd is, wie de reder was, de nummering, wie zijn collega-visser waren, welke visgronden hij aandeed en de precieze tonnage en motorinhoud. Het ligt dus niet aan de woordenschat, de kennis of de ervaring dat vissers eerder ontwijkend antwoorden op de vraag hoe het is om visser te zijn. En als er dan toch één steeds terugkerende gemene deler moet worden genoemd, dan is het het 'jachtinstinct' dat vissers bindt, een instinct dat enkel bekend is bij zij die uitvaren.

Hoe breng je nu een ode aan een leven dat je niet kent? NAVIGO-Nationaal Visserijmuseum zocht het, met veel passie, in drie verschillende benaderingen: met woord, in beeld en vanuit de muziek. Het eindresultaat is een hommage aan de vele vissers die er zijn geweest en de enkelen die er nog zijn.

Het boek 'Onze vissers – Het DNA van het Zilte Leven'

Er zijn letterlijk en figuurlijk boeken vol geschreven over de visserij: biografieën over IJslandvaarders, publicaties gewijd aan scheepsbouwers, havens, vissersplaatsen, getuigenissen van vissersvrouwen, woordenboeken met vissersdialect... Stuk voor stuk prachtige werken die soms technisch, dan weer volkskundig ingaan op aspecten van de visserij. Waarom dan nog een boek? Heel simpel: omdat het NAVIGO-Nationaal Visserijmuseum beschikte over

een schat aan prachtige beelden waar nog nooit een woord over geschreven was. En omdat er pareltjes archiefmateriaal waren die nooit eerder waren getoond. De aanpak van het boek was dan ook niet traditioneel: niet het verhaal maar het beeld vormde het uitgangspunt. De opdeling in Westkust, Middenkust en Oostkust vormde de kapstok; de inspiratie kwam uit de ontelbare foto's en verhalen te vinden in de familie-, gemeente-, museum- en stadsarchieven. Meer dan eens werd beroep gedaan op vissersvrouwen, vissers en leden van de facebookgroep 'zeelui en de zee' om foto's te dateren, personen te herkennen of vangsten te duiden. Door niet de documentaire waarde, maar de schoonheid of kracht van het beeld de keuze te laten bepalen, kon de ziel van de visserij vanuit het oog van een aangespoelde getuige worden gebracht. Tenslotte verzorgde het VLIZ een algemene inleiding tot de visserij, zeg maar een beknopt overzicht van de ontwikkelingen in de sector van 1830 tot heden.

Met muziek: 'Smory en de visschers' met Piekenoas

Laat vier rasechte muzikanten los op een rijk repertoire vissersliedjes en je krijgt een rauwe, eerlijke blues-versie van traditionele liederen. Roland Van Campenhout goot samen met Luc Dufourmont (Bevergem), jazzbassist Matthias Debusschere en rockdrummer Ace Zec klassiekers als 'Het afzien', 'D'ouwe jongens' en 'Warme gernoassmory' in een blues-variant. De nummers zijn uitgebracht op vinyl en CD en horen bij het boek.

Het boek 'Onze vissers' is een samenwerking tussen het NAVIGO-Nationaal Visserijmuseum te Oostduinkerke, de

Provincie West-Vlaanderen en uitgeverij Kannibaal. Het is verkrijgbaar (met vinyl) in het museum en met CD via de betere boekhandel en de website van uitgeverijkannibaal.be.

De tentoonstelling 'Engelen van de zee - Stephan Vanfleteren' loopt van 25 juni tot 20 november in het NAVIGO-Nationaal Visserijmuseum te Oostduinkerke.

De expo 'Engelen van de Zee – Stephan Vanfleteren'

Over de toekomst van de visserij zijn sommige gematigd positief, anderen zonder meer pessimistisch. In ieder geval zal er een belangrijke rol zijn weggelegd voor de jeugd. Met deze gedachte in het achterhoofd keek Stephan Vanfleteren ditmaal niet de oude, maar de jonge vissers in de ogen op zoek naar de ziel van de visserij. Hij maakte portretfoto's van 110 jongens uit het Koninklijk Werk Ibis. Gebracht in een sober kader komen deze pure zielen tot hun recht in hun traditioneel zeemanskostuum (NAVIGO)

Ineke Steevens